

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 15.7.2016
C(2016) 4766 final

Úrad pre reguláciu elektronických
komunikácií a poštových služieb
(RÚ)
Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24
Slovensko

Do rúk:
Vladimír Kešjar
predseda

Fax: +421 2 5293 2096

Vážený pán Kešjar,

Vec: Rozhodnutie Komisie vo veci SK/2016/1874: Riešenie sporov medzi podnikmi na Slovensku

Pripomienky podľa článku 7 ods. 3 smernice 2002/21/ES

1. POSTUP

Komisia 17. júna 2016 zaevidovala oznámenie slovenského regulačného orgánu, *Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb* (ďalej len „RÚ“)¹, vzťahujúce sa na riešenie sporov medzi podnikmi v súvislosti s poskytovaním služby národného roamingu na Slovensku, ktoré sa týkajú trhu s veľkoobchodnými službami prístupu a zostavenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti na Slovensku².

V období od 2. apríla 2016 do 2. mája 2016 sa uskutočnili vnútroštátne konzultácie³.

---

¹ Podľa článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33) zmenenej smernicou 2009/140/ES (Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37) a nariadením (ES) č. 544/2009 (Ú. v. EÚ L 167, 29.6.2009, s. 12).

² Ide o trh 15 v prvom odporúčaní Komisie 2003/311/ES z 11. februára 2003 o relevantných trhoch produktov a služieb v sektore elektronických komunikácií podliehajúcich regulácii *ex ante* v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (Ú. v. EÚ L 114, 8.5.2003, s. 45) („odporúčanie o relevantných trhoch z roku 2003“).

³ V súlade s článkom 6 rámcovej smernice.

RÚ bola 24. júna 2016 zaslaná žiadosť o poskytnutie informácií⁴ a odpoveď na ňu bola doručená 29. júna 2016.

Na základe článku 7 ods. 3 rámcovej smernice môžu národné regulačné orgány (ďalej len „NRO“), Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (ďalej len „BEREC“) a Komisia predložiť príslušnému NRO pripomienky k oznámeným návrhom opatrení.

2. OPIS NAVRHOVANÉHO OPATRENIA

2.1. Súvislosti

O trhu s veľkoobchodnými službami prístupu a zostavenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti na Slovensku bola predtým informovaná Komisia, ktorá ho posúdila v rámci veci SK/2006/0442⁵. RÚ definoval relevantný trh ako trh na poskytovanie prístupu k verejnej mobilnej telefónnej sieti pre spoločnosť poskytujúcu služby svojim koncovým zákazníkom prostredníctvom verejných mobilných telefónnych sietí. Na slovenskom trhu boli v tom čase len dvaja prevádzkovatelia mobilných sietí, a to T-Mobile Slovensko, a.s.⁶ (ďalej len „Slovak Telekom“) a Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „Orange“). Na úrovni veľkoobchodného trhu sa neuskutočňovali žiadne obchodné transakcie, čo znamená, že na Slovensku sa v mobilných sieťach Slovak Telekom ani Orange neposkytoval veľkoobchodný prístup a zostavenie volania žiadnym nezávislým poskytovateľom služieb ani prevádzkovateľom virtuálnych mobilných sietí. Okrem toho nič nepoukazovalo na existenciu nahromadeného dopytu, t.j. veľkého, ale neuspokojeného dopytu po službách v oblasti veľkoobchodného prístupu.

RÚ zistil, že na slovenskom trhu nebol v postavení jediného dominantného subjektu ani jeden z dvoch uvedených prevádzkovateľov mobilných sietí. Tento záver vychádzal z podielov na maloobchodnom trhu a z analýzy viacerých ďalších kritérií, ako je napríklad veľkosť podnikov, kontrola nad základnými zariadeniami, existencia technologicky podmienených výhod, absencia vyjednávacej sily na strane dopytu, prístup k zdrojom financovania, miera diverzifikácie služieb, úspory z rozsahu a zo sortimentu, miera vertikálnej integrácie, vysoko rozvinutá distribučná a predajná sieť, ako aj existencia potenciálnej konkurencie. Hlavným ukazovateľom bola podľa RÚ skutočnosť, že obidvaja prevádzkovatelia mobilných sietí prevádzkovali porovnateľné siete a ani jeden z nich nemal oproti druhému žiadnu technologicky podmienenú výhodu. Potenciálnymi poskytovateľmi prístupu boli teda obidvaja prevádzkovatelia a ani jeden z nich nemohol na relevantnom trhu konať nezávisle od druhého. RÚ okrem toho zdôraznil, že v rámci výberového konania na získanie licencie pre tretieho mobilného prevádzkovateľa otvoreného koncom mája 2006 dostal RÚ tri ponuky a že skoré vyhlásenie víťaza bude mať za následok vstup tretieho operátora na trh⁷. RÚ takisto dospel k záveru, že na relevantnom trhu neexistovalo žiadne spoločné dominantné postavenie.

---

⁴ V súlade s článkom 5 ods. 2 rámcovej smernice.

⁵ SG-Greffe (2006) D/204539.

⁶ V súčasnosti Slovak Telekom, a.s.

⁷ Tretia licencia bola udelená spoločnosti O2 Slovakia, s.r.o. (ďalej len „O2 Slovakia“).

Podľa pripomienok Komisie skutočnosť, že na veľkoobchodnom trhu sa nerealizovali žiadne transakcie, nevylučuje možnosť analýzy relevantného veľkoobchodného trhu. Komisia poznamenala, že neexistencia takýchto transakcií svedčila iba o tom, že všetka ponuka na relevantnom trhu, ako ho definoval RÚ, bola kaptívna, t. j. interne ju poskytovali vertikálne integrovaní prevádzkovatelia mobilných sietí, a že v takom prípade mohla byť štruktúra ponuky na veľkoobchodnej úrovni odvodená z ponuky na maloobchodnej úrovni. Komisia sa napriek tomu na základe informácií týkajúcich sa maloobchodného trhu, ktoré poskytol RÚ, domnieva, že to nemalo vplyv na závery, ku ktorým dospel RÚ.

V súvislosti s možným budúcim vývojom na trhu, ako je napr. vstup tretieho prevádzkovateľa na trh, ktorý by mohol v krátkodobom horizonte viesť k dopytu v oblasti národného roamingu⁸, Komisia vyzvala RÚ, aby podrobne monitoroval a skúmal trh, ak by vznikol nahromadený dopyt v oblasti mobilných virtuálnych sietí alebo prístupu k roamingu.

2.2. Spory

V súvislosti s ustanoveniami v oblasti národného roamingu na Slovensku existujú tri spory, ktoré sa týkajú štvrtého subjektu na trhu s mobilnými službami, SWAN Mobile, a.s. (ďalej len „SWAN“) na jednej strane a troch etablovaných prevádzkovateľov mobilných sietí, t. j. Slovak Telekom, Orange a O2 Slovakia na druhej strane.

V roku 2014 získala spoločnosť SWAN individuálnu licenciu na prevádzkovanie mobilných služieb vo frekvenčnom pásme 1 800 MHz. Traja etablovaní prevádzkovatelia mobilných sietí sú podľa svojich licenčných podmienok povinní poskytnúť štvrtému trhovému subjektu služby národného roamingu vo frekvenčných pásmach 900 MHz a 1 800 MHz do konca roku 2018.

SWAN a traja etablovaní prevádzkovatelia mobilných sietí začali obchodné rokovania, vznikli však spory v súvislosti s cenami služieb národného roamingu. V novembri 2014 sa začalo správne konanie.

2.3. Oznámenie návrhu na riešenie sporu

RÚ navrhuje v záujme vyriešenia sporu regulovať ceny za poskytovanie služieb národného roamingu. Cenové nápravné opatrenie je založené na metóde „Retail minus“.

RÚ v odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií uviedol, že metódu „Retail minus“ uprednostňuje pred metodikou založenou na bežných cenách, ktoré sa používajú na komerčnom trhu so službami národného roamingu. RÚ uviedol, že do 9. júna 2015 nemal k dispozícii podrobné informácie o dohodách týkajúcich sa národného roamingu medzi spoločnosťami Slovak Telekom a O2 Slovakia. Podľa RÚ je metóda „Retail minus“ všeobecne akceptovanou metódou, ktorú možno použiť na reguláciu veľkoobchodných cien s cieľom podporiť hospodársku súťaž a priniesť výhody koncovým zákazníkom.

---

⁸ Tretí subjekt, O2 Slovakia, vstúpil na trh s mobilnými službami začiatkom roku 2007, keď sprístupnil svoju obchodnú ponuku, pričom využíval národný roaming, na ktorom sa dohodol so spoločnosťou Slovak Telekom na komerčnom základe.

Metódou „Retail minus“, ktorú navrhol RÚ, sa veľkoobchodné ceny určujú na základe maloobchodných výnosov, z ktorých sa odpočítajú náklady poskytovateľa veľkoobchodnej služby, ktoré ušetrí v dôsledku toho, že službu neposkytuje maloobchodnému zákazníkovi, ale veľkoobchodnému odberateľovi (t. j. inému prevádzkovateľovi mobilnej siete). K očisteným maloobchodným výnosom sa pripočítajú dodatočné náklady, ktoré veľkoobchodnému poskytovateľovi vzniknú špecificky z dôvodu poskytovania služieb na veľkoobchodnom trhu. Podľa RÚ spočíva výhoda metódy „Retail minus“ v tom, že odberateľ národného roamingu bude môcť replikovať maloobchodnú ponuku poskytovateľa národného roamingu, a teda na trhu s mobilnými službami konkurovať existujúcim mobilným prevádzkovateľom, ktorí si už vybudovali vlastné siete. Keďže ziskovú maržu za poskytovanie veľkoobchodných služieb si ponecháva poskytovateľ národného roamingu, odberateľ národného roamingu bude motivovaný investovať do budovania svojej vlastnej siete. RÚ považuje metódu „Retail minus“ za metódu, ktorá vo všeobecnosti zabraňuje stláčaniu marže zo strany veľkoobchodného poskytovateľa služby.

RÚ ešte nedokáže odhadnúť výsledné veľkoobchodné ceny, keďže pre model „Retail minus“ stále nemá vstupné údaje. Regulačný orgán však vysvetlil, že ceny vypočítané podľa metódy „Retail minus“ budú pre odberateľa národného roamingu primerané a nediskriminačné.

RÚ očakáva, že návrh opatrenia sa na prvom stupni implementuje do 3. októbra 2016, v prípade odvolania proti takémuto rozhodnutiu sa však dátum implementácie posunie o dva alebo tri mesiace.

3. PRIPOMIENKY

Komisia preskúmala oznámenie a dodatočné informácie, ktoré poskytol RÚ, a dovoľuje si uviesť túto pripomienku:⁹

Potreba zohľadniť metódu založenú na bežných cenách používaných na komerčnom trhu so službami národného roamingu na Slovensku

Komisia berie na vedomie dôvody RÚ, na základe ktorých si v rámci postupu riešenia sporu zvolil metódu „Retail minus“ za metódu stanovenia ceny.

RÚ dospel k záveru, že na trhu pre mobilný prístup a zostavenie volania existovala efektívna hospodárska súťaž už v roku 2006.

Komisia preto RÚ žiada, aby predtým, než pristúpi k prijatiu rozhodnutí vo veci riešenia sporov, dôkladne zohľadnil použitie metódy, ktorá je založená na bežných cenách používaných na komerčnom trhu národného roamingu na Slovensku, ktoré sú podľa všetkého založené na cenách uplatňovaných na trhu, ktorý RÚ považuje za trh, na ktorom vládne hospodárska súťaž.

Na základe článku 7 ods. 7 rámcovej smernice musí RÚ v čo najväčšej miere zohľadniť pripomienky ostatných NRO, BEREC a Komisie a môže prijať výsledný návrh opatrenia. Pokiaľ tak urobí, predloží ho Komisii.

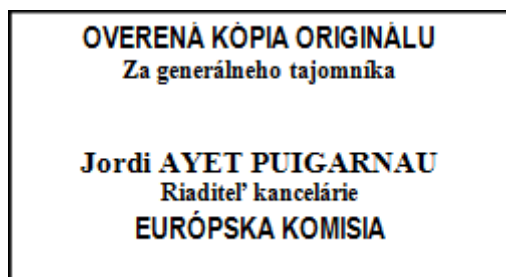
⁹ V súlade s článkom 7 ods. 3 rámcovej smernice.

Stanoviskom Komisie k tomuto konkrétnemu oznámeniu nie je dotknuté žiadne stanovisko, ktoré môže Komisia zaujať vo vzťahu k ostatným oznámeným návrhom opatrení.

Komisia v súlade s bodom 15 odporúčania 2008/850/ES¹⁰ uverejní tento dokument na svojej webovej lokalite. Komisia nepovažuje informácie uvedené v tomto dokumente za dôverné. Do troch pracovných dní od doručenia môžete v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa obchodného tajomstva informovať Komisiu¹¹ o tom, že tento dokument obsahuje dôverné informácie, ktoré si želáte pred uverejnením vypustiť¹². Každú takúto žiadosť by ste mali zdôvodniť.

S pozdravom

za Komisiu
Roberto Viola
generálny riaditeľ

---

¹⁰ Odporúčanie Komisie 2008/850/ES z 15. októbra 2008 o notifikáciách, lehotách a konzultáciách ustanovených v článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (Ú. v. EÚ L 301, 12.11.2008, s. 23).

¹¹ Žiadosť zašlite buď elektronickou poštou na adresu: CNECT-ARTICLE7@ec.europa.eu, alebo faxom na číslo: +32 2 298 8782.

¹² Komisia môže informovať verejnosť o výsledkoch svojho posúdenia pred uplynutím uvedenej trojdňovej lehoty.